

پیشگفتار

اندیکاتور RSI که به عنوان شاخص قدرت نسبی نیز شناخته می‌شود، یکی از ابزارهای کلیدی در تحلیل تکنیکال به شمار می‌رود. معامله‌گران بسیاری از این اندیکاتور برای ارزیابی قوت یا ضعف روند قیمتی یک سهم استفاده می‌کنند و از طریق آن سیگنال‌های خرید و فروش را دریافت می‌نمایند. در این مقاله به بررسی اندیکاتور RSI و کاربردهای مختلف آن خواهیم پرداخت.



اندیکاتور RSI چیست؟

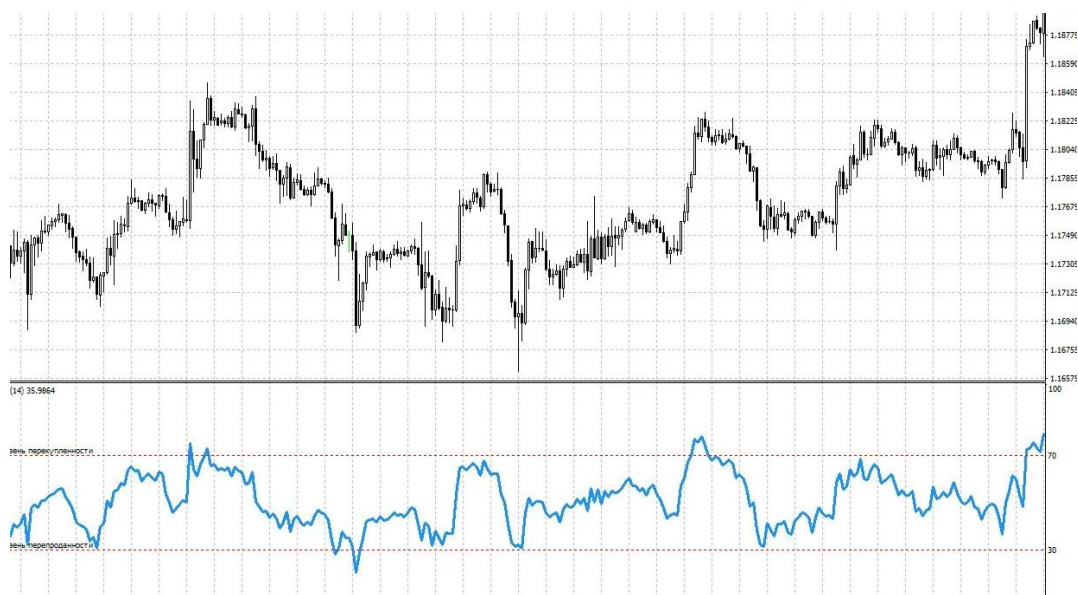
اندیکاتور RSI یا شاخص قدرت نسبی، که مخفف Relative Strength Index است، یکی از ابزارهای کلیدی در تحلیل تکنیکال به شمار می‌آید. این اندیکاتور وظیفه شناسایی نقاط بازگشتی و تأیید سطوح قیمتی را دارد. مقادیر این اندیکاتور در محدوده‌ای بین ۰ تا ۱۰۰ قرار می‌گیرند. شاخص قدرت نسبی، میزان قدرت بازار و مقایسه توان خریداران و فروشندگان را نشان می‌دهد، از این رو به این نام معروف شده است. معمولاً این اندیکاتور در بازه‌های ۱۴ روزه مورد استفاده قرار می‌گیرد. مانند اندیکاتور مکدی (MACD)، RSI نیز در دسته اسیلاتورها قرار دارد.

کاربرد اندیکاتور RSI چیست؟

اندیکاتور RSI در تحلیل تکنیکال، نمودار خطی‌ای در قسمت پایین صفحه ایجاد می‌کند. این نمودار شامل دو سطح کلیدی ۳۰ و ۷۰ است که به صورت خطچین بین مقادیر ۰ تا ۱۰۰ نمایش داده می‌شود. به طور معمول، نمودار سهام بین سطوح افقی ۳۰ تا ۷۰ نوسان می‌کند. سطح ۳۰ به عنوان یک حمایت قوی عمل می‌کند و نمایانگر اشباع فروش است. زمانی که با فشار فروش، اندیکاتور به سطح ۳۰ یا کمتر می‌رسد، معمولاً در روزهای بعد شاهد بازگشت صعودی در نمودار RSI هستیم. سطح ۷۰ و بالاتر نشان‌دهنده اشباع خرید است، که معمولاً منجر به مقاومت و کاهش قیمت می‌شود، زیرا خریداران به نقطه اشباع رسیده‌اند و قدرت خرید کاهشی دارند.

با آگاهی از نوسانات بین سطوح ۳۰ تا ۷۰ در اندیکاتور RSI، می‌توان سیگنال‌های معاملاتی دریافت کرد. در روندهای قوی (صعودی یا نزولی)، حرکت اصلی معمولاً بالای سطح ۷۰ یا زیر سطح ۳۰ اتفاق می‌افتد، در حالی که در روندهای جانبی، نمودار بین این دو سطح نوسان می‌کند.

علاوه بر این، می‌توان از خطوط روند در نمودار RSI استفاده کرد. همان‌طور که در پنل تحلیل تکنیکال آسان‌ریدر آگاه می‌توانیم خطوط روند را روی نمودار سهام رسم کنیم، نمودار RSI نیز این امکان وجود دارد. به عنوان مثال، از نوار ابزار تحلیل تکنیکال در سمت چپ، خطوط مورب را انتخاب کرده و با رسم یک خط مورب، در صورت شکست خط روند صعودی، سیگنال فروش به دست می‌آید.



انواع روش های نوسان گیری در اندیکاتور RSI

اندیکاتور RSI در میان تحلیل‌گران جایگاه ویژه‌ای دارد. این اندیکاتور با ارائه سیگنال‌های خرید و فروش، همواره به معامله‌گران در تصمیم‌گیری و تایید نتایج تحلیل‌های دیگر کمک کرده است. رویکرد مقایسه‌ای این اندیکاتور که کاربرد بسیاری دارد نقش اساسی را در تحلیل تکنیکال ایفا کرده است. این اندیکاتور در پایین نمودار قیمتی سهام قرار می‌گیرد و بین مقادیر ۰ تا ۱۰۰ نوسان دارد.

برای نوسان‌گیری با استفاده از این اندیکاتور، توجه به سطوح ۳۰ و ۷۰ بسیار مهم است. عبور نمودار از این سطوح برای تحلیل‌گران اهمیت زیادی دارد و به عنوان هشدار تلقی می‌شود. در ادامه، به بررسی روش‌های مختلف نوسان‌گیری و دریافت سیگنال‌های خرید و فروش با این اندیکاتور خواهیم پرداخت.

۱. دریافت سیگنال خرید و فروش از طریق خطوط روند

یکی از تکنیک‌های نوسان‌گیری با استفاده از اندیکاتور RSI، به‌کارگیری خطوط روند است. برای شروع، از نوار ابزار سمت چپ صفحه، ابزار «خط روند افقی» را انتخاب کنید. با این ابزار می‌توان روی نمودار RSI یک روند صعودی یا نزولی رسم کرد. در مثال زیر، ناحیه‌ای که نمودار RSI با خط روند صعودی تماس پیدا کرده است، مشخص شده. در این لحظه سیگنال فروش صادر می‌شود و بهتر است دارایی خود را بفروشید. البته توجه داشته باشید که هیچ یک از ابزارهای تکنیکال به تنهایی نمیتواند تحلیل دقیقی را ارائه دهد و بهتر است برای تأیید تحلیل‌های دیگر از آن استفاده شود. این ابزار زمانی کارآمدتر است که همراه با سایر ابزارهای تحلیلی بازار بورس به کار گرفته شود.

۲. دریافت سیگنال خرید و فروش از واگرایی منفی (نمودار اصلی و rsi)

گاهی اوقات در نمودار سهام و اندیکاتور، شاهد واگرایی هستیم. این یعنی در نمودار سهم، قله‌ای بالاتر از قله قبلی مشاهده می‌شود اما در اندیکاتور، قله‌ای پایین‌تر ثبت می‌شود. در این شرایط، خطی که قله‌ها را به هم وصل می‌کند، روی نمودار سهم به صورت صعودی است، اما روی اندیکاتور نزولی است. به این وضعیت، واگرایی منفی می‌گویند و نشان‌دهنده پایان یک روند صعودی است. نکته مهم این است که قله دوم در نمودار سهم باید حتماً شکل گرفته باشد و بعد از آن چند کندل پایین‌تر بیاید تا به عنوان قله تایید شود. بسیاری از تحلیل‌گران واگرایی منفی را به نموداری نسبت می‌دهند که قله آن هنوز تشکیل نشده، که

این اشتباه است. تشخیص صحیح پیوت مازور در این موارد اهمیت زیادی دارد.

۳. دریافت سیگنال خرید و فروش از واگرایی مثبت (نمودار اصلی و rsi)

اگر وضعیت معکوس حالت قبلی مشاهده شود، به این معنی است که در انتهای یک روند نزولی، کفی در نمودار سهم پایین‌تر از کف قبلی دیده می‌شود، در حالی که در اندیکاتور کفی بالاتر ثبت شده است. این وضعیت به نام واگرایی مثبت شناخته می‌شود و به طور معکوس از حالت ذکر شده قبلی عمل می‌کند. این نوع واگرایی به معنای پایان یک روند نزولی است. در این حالت نیز باید دقت کرد که پس از آخرین نقطه‌ای که به عنوان کف شناسایی کرده‌اید، چند کندل صعودی شکل گیرد تا بتوان واگرایی مثبت را تأیید کرد.

خلاصه مطالب در یک نگاه:

اندیکاتور RSI یا شاخص قدرت نسبی، یکی از ابزارهای کلیدی در تحلیل تکنیکال است که به ارزیابی قوت و ضعف روند قیمتی یک سهم کمک می‌کند. این اندیکاتور در محدوده ۰ تا ۱۰۰ نوسان دارد و معمولاً در بازه‌های ۱۴ روزه استفاده می‌شود. سطوح کلیدی ۳۰ و ۷۰ در این اندیکاتور نمایانگر اشباع فروش و اشباع خرید هستند و نوسانات بین این سطوح می‌تواند سیگنال‌های معاملاتی فراهم کند.

روش‌های نوسان‌گیری با RSI عبارتند از:

۱. استفاده از خطوط روند: رسم خطوط روند بر روی نمودار RSI و شناسایی نقاط شکست برای دریافت سیگنال‌های خرید و فروش.

۲. واگرایی منفی: زمانی که قله‌ها در نمودار سهم بالاتر از قله‌های قبلی و در اندیکاتور RSI پایین‌تر از قله‌های قبلی باشند، نشان‌دهنده پایان یک روند صعودی است.

۳. واگرایی مثبت: زمانی که کف‌ها در نمودار سهم پایین‌تر از کف‌های قبلی و در اندیکاتور RSI بالاتر از کف‌های قبلی باشند، نشان‌دهنده پایان یک روند نزولی است.

به طور کلی، RSI به تنهایی قدرت زیادی ندارد و بهتر است در کنار دیگر ابزارهای تحلیل استفاده شود.

سخن آخر

در نهایت، اندیکاتور RSI یا شاخص قدرت نسبی، ابزار ارزشمندی در تحلیل تکنیکال است که به معامله‌گران کمک می‌کند تا قدرت و ضعف روند قیمتی را ارزیابی کنند و سیگنال‌های خرید و فروش دریافت کنند. این اندیکاتور با نوسان در محدوده ۰ تا ۱۰۰ و توجه به سطوح کلیدی ۳۰ و ۷۰، امکان شناسایی نقاط اشباع خرید و فروش را فراهم می‌آورد.

برای بهره‌برداری موثر از RSI، استفاده از خطوط روند و شناسایی انواع واگرایی‌ها (منفی و مثبت) اهمیت دارد. واگرایی منفی می‌تواند نشان‌دهنده پایان یک روند صعودی و واگرایی مثبت پایان یک روند نزولی باشد. با این حال، RSI باید به عنوان یک ابزار تکمیلی و در کنار سایر ابزارهای تحلیل به کار گرفته شود تا تحلیل‌های دقیق‌تری ارائه دهد و تصمیمات معاملاتی بهتری اتخاذ شود.